

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

**Фізична активність різних груп населення
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка**

Освітня кваліфікація: доктор філософії з фізичної культури і спорту

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки
(протокол № 8 від 28.06.2022 р.)**

**Освітньо-наукова програма введена в дію з 1 вересня 2022 р.
наказ № _____-з від «__» _____ 202__ р.**

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО

(із внесеними змінами та доповненнями)

**Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки
(протокол № _____ від «_____» _____ 20__ р.**

**Ректор _____ Анатолій ЦЬОСЬ
наказ № _____-з від «_____» _____ 202__ р.**

Луцьк – 2022

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій та регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні і методичні вимоги до підготовки докторів філософії з фізичної культури і спорту у галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Освітньо-наукова програма «Фізична активність різних груп населення» заснована на компетентнісному підході підготовки фахівця в у галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Освітньо-наукова програма розроблена робочою групою Волинського національного університету імені Лесі Українки у складі:

1. Альошина Алла Іванівна – завідувач кафедри теорії спорту та фізичної культури, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор (гарант освітньо-наукової програми).

Члени Робочої групи:

2. Цюсь Анатолій Васильович – ректор Волинського національного університету імені Лесі Українки, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор.

3. Бичук Олександр Іванович – професор кафедри теорії спорту та фізичної культури, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, професор.

Порядок розробки, експертизи, затвердження і внесення змін в освітню програму регулюється Порядком формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за першим (бакалаврським) та другим (магістерським) рівнями денної та заочної форм навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, затвердженим Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки.

Ця освітня програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Волинського національного університету імені Лесі Українки.

1. Профіль освітньо-наукової програми
«Фізична активність різних груп населення»
зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»

1 - Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Волинський національний університет імені Лесі Українки; відділ аспірантури, докторантури та наукового стажування
Ступінь вищої освіти та кваліфікація мовою оригіналу	Доктор філософії Доктор філософії з фізичної культури і спорту в галузі Освіта/Педагогіка зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт
Офіційна назва програми	Фізична активність різних груп населення
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 60 кредитів ЄКТС, термін навчання – 4 роки
Наявність акредитації	Не акредитована
Цикл/рівень	НРК України – 9 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня «магістр» / освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньо-наукової програми	2022-2026
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	
2 – Мета освітньо-наукової програми	
Забезпечення підготовки конкурентоспроможного висококваліфікованого фахівця інтегрованого у вітчизняний і світовий ринок праці та науково-інформаційний простір. Здобуття особою необхідних компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та професійно-прикладної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження та захисту дисертації у сфері фізичної культури і спорту різних груп населення, результати якої мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення	
3 – Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність: 017 Фізична культура і спорт
Орієнтація освітньо-наукової програми	Дослідницько-інноваційна
Основний фокус освітньо-наукової програми	Програма передбачає формування та розвиток необхідних компетентностей для подальшої професійної та наукової діяльності у сфері фізичної культури і спорту; в організації

	фізичної активності різних груп населення, у здатності здійснювати навчальний процес у вищій школі, в готовності організувати роботу дослідного колективу в розв'язанні актуальних проблем сфери фізичної культури і спорту; у визначенні стратегічних напрямків розвитку сфери фізичної культури і спорту, прогнозуванні перспективних процесів у ній, використанні системного і програмно-цільового підходів у розробленні та здійсненні науково-дослідницької діяльності. Особливо актуальним є виховання прихильності до фізичної активності як важливого компонента здорового способу життя особистості. Можливості фізичної культури і спорту у формуванні здорового способу життя та зміцненні здоров'я громадян, профілактиці шкідливих звичок, передусім серед молоді та у розв'язанні інших важливих соціально-економічних проблем. Нагальним залишається питання забезпечення оптимальної рухової активності в структурі життєдіяльності та дозвілля громадян. Ключові слова: фізична культура і спорт, фізична активність, наукова діяльність, спортивний рух, спортивна діяльність
Особливості програми	Програма акцентована на проведенні досліджень за напрямками: фізична культура, фізичне виховання, фізична активність різних груп населення. Передбачена науково-педагогічна практика. Особливостями програми є професіоналізація, адаптованість змісту навчальних дисциплін до потреб і вимог проведення наукових досліджень на сучасному світовому (науковому) рівні, розв'язання наукових проблем (стосовно фізичної активності різних груп населення) в галузі фізичної культури і спорту Зміст наукової складової ОНП визначається індивідуальним навчальним планом аспіранта.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники спроможні обіймати посади, кваліфікаційні вимоги яких передбачають наявність ступеня доктора філософії - науково-дослідницька та викладацька робота у закладах вищої освіти; - науково-дослідницька робота у науково-дослідних установах сфери фізичної культури і спорту. Випускники можуть бути працевлаштовані на посадах (Згідно з чинним Класифікатором професій України ДК 003:2010): 2351.1 Наукові співробітники; 2310.1 Професори та доценти; 2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів; 2419.3 Професіонали державної служби та місцевого самоврядування 1229.6 Керівники підрозділів у сфері культури, відпочинку та спорту.
Подальше навчання	Випускники можуть продовжити навчання для здобуття наукового ступеня доктора наук
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес здійснюється на основі професійно-особистісного, системного, акмеологічного, аксіологічного, особистісно-орієнтованого, рефлексивного, діяльнісного та компетентнісного наукових підходів. Забезпечується тісне наукове керівництво, підтримка та консультування провідних фахівців, які пройшли стажування у провідних європейських

	та українських університетах, мають міжнародний досвід освітньої і наукової діяльності.	
Оцінювання	Поточний та підсумковий контроль: заліки, усні та письмові екзамени. Звіт про практику. Звітування відповідно до індивідуального плану наукової роботи аспіранта (2 рази на рік). Апробація результатів досліджень на наукових конференціях та публікації результатів досліджень у фахових наукових виданнях.	
6 – Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність продукувати нові ідеї, вирішувати комплексні проблеми під час професійної або дослідницької діяльності у сфері фізичної культури і спорту, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	Формування активної соціальної поведінки, громадянської позиції та відповідальності, здорового способу життя, вміння вільно мислити та самоорганізовуватися в сучасних умовах.
	ЗК 2	Здатність до збереження та примноження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.
	ЗК 3	Здатність до аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень, абстрактного мислення, генерування нових знань при вирішенні дослідницьких і практичних завдань.
	ЗК 4	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, застосовування сучасних методів наукового дослідження, моделювання, інформаційних і комунікаційних технологій.
	ЗК 5	Знання та розуміння предметної області методології навчання фізичної культури та розуміння професійної діяльності.
	ЗК 6	Здатність представляти наукові результати державною та іноземною мовою (на рівні B2 за міжнародною шкалою визначення рівнів володіння іноземною мовою) в усній та письмовій формі, а також розуміти наукові тексти та термінологію.
	ЗК 7	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
	ЗК 8	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
	ЗК 9	Здатність розробляти проекти та управляти ними.
	ЗК 10	Здатність до міжособистісної та професійної взаємодії.
	ЗК 11	Здатність організовувати освітній процес у вищій школі
	ЗК 12	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
Фахові компетентності (ФК)	ФК 1	Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в області теорії спорту, фізичної культури, фізичного виховання та фізичної активності різних груп населення і можуть бути опублікованими у провідних наукових виданнях з фізичної культури і спорту та суміжних галузей.
	ФК 2	Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій розвитку фізичної культури і спорту у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу.
	ФК	Здатність формувати гіпотези наукового дослідження, розробляти

	3	доказову базу, визначати закономірності, притаманні сфері фізичної культури і спорту.
	ФК 4	Здатність аналізувати, вибирати і трактувати отриману інформацію, розуміти та описувати наукові, педагогічні, соціальні методи задля провадження безпечної практичної діяльності з фізичної культури і спорту.
	ФК 5	Здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх у практичній діяльності.
	ФК 6	Здатність прогнозувати науково обґрунтовані підходи до модернізації вітчизняної системи фізичного виховання, організовувати та забезпечувати процеси управлінської діяльності з урахуванням процесів реформування галузі.
	ФК 7	Володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі та Інтернеті, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.
	ФК 8	Здатність до використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у фізичній культурі та спорті.
	ФК 9	Компетентність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів.
	ФК 10	Здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх у практичній діяльності, виходячи з проблем і тенденцій розвитку спорту, фізичного виховання і фізичної активності різних груп населення.
	ФК 11	Здатність до формулювання ідей концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у вузькоспеціалізованих, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування.
	ФК 12	Здатність до виявлення зв'язків між сучасними концепціями управління й організації навчально-тренувального процесу та пізнавальної діяльності з фізичної культури і спорту, наведення доказів та/або контр прикладів.
	ФК 13	Здатність науково обґрунтовувати підходи до модернізації системи фізичної культури і спорту; організації та забезпечення управлінської діяльності з урахуванням процесів реформування сфери фізичної культури і спорту.
	ФК 14	Здатність до включення нових висновків в існуючі знання щодо використання засобів і методів вивчення фізичної культури і спорту.

7 – Програмні результати навчання

ПРН 1	Здатність демонструвати знання та розуміння поглибленого рівня теоретико-прикладних засад фізичної культури і спорту.
ПРН 2	Здатність продемонструвати глибокі знання вітчизняного і зарубіжного наукового доробку та практичного досвіду щодо теоретичних та методологічних основ у сфері фізичної культури і спорту.
ПРН 3	Здатність демонструвати володіння загальнонауковими концепціями в області теорії спорту, фізичної культури, фізичної активності різних груп населення.
ПРН 4	Здатність продемонструвати глибокі знання і розуміння класичної та сучасної методологічно-методичної бази досліджень явищ і процесів у різних сферах фізичної культури і спорту.
ПРН 5	Здатність продемонструвати розуміння філософської методології наукового пізнання та психолого-педагогічних аспектів професійно-наукової діяльності

ПРН 6	Здатність продемонструвати достатні знання іноземної мови, необхідні для ведення наукової бесіди та письмового представлення результатів наукового дослідження
ПРН 7	Здатність продемонструвати глибокі знання передових концептуальних та методологічних знань в галузі науково-дослідної та професійної діяльності у сфері фізичної культури і спорту
ПРН 8	Уміння застосовувати одержані знання з різних предметних сфер для формулювання та обґрунтування нових теоретичних положень і практичних рекомендацій у сфері інноваційних форм навчання фізичній культурі і спорту.
ПРН 9	Здатність інтегрувати та застосовувати одержані знання з різних міжпредметних сфер у процесі розв'язання теоретико-прикладних завдань навчання фізичній культурі.
ПРН 10	Вміння обирати і застосовувати методологію та інструментарій наукового дослідження при здійсненні теоретичних й емпіричних досліджень у сфері фізичної культури і спорту.
ПРН 11	Уміння проводити наукові дослідження на засадах ідентифікування актуальних наукових проблем, визначення цілей та завдань, формування та критичного аналізу інформаційної бази, обґрунтування матеріалів дослідження та формулювання авторських висновків і пропозицій.
ПРН 12	Уміння здійснювати діагностування, прогнозування та моделювання різних процесів, явищ та об'єктів у сфері фізичної культури і спорту.
ПРН 13	Уміння розробляти, організовувати та впроваджувати новітні стратегії з фізичної культури і спорту на основі особистих досліджень та авторських методик з метою покращення здоров'я, функціональних можливостей, адаптації до оточуючих умов, підвищення рівня фізичної активності різних груп населення.
ПРН 14	Уміння спілкуватись діловою науковою та професійною мовою, застосовувати різні стилі мовлення, методи і прийоми спілкування, демонструвати широкий науковий та професійний словниковий запас
ПРН 15	Уміння застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні інструменти і технології для забезпечення ефективних наукових та професійних комунікацій
ПРН 16	Здатність до аналізу, систематизації та уточнення різних положень теорії спорту та фізичної культури; на основі системного та аналітичного підходів демонструвати здатність до організації та впровадження стратегій та програм фізичної активності різних груп населення на сучасному рівні.
ПРН 17	Здатність презентувати результати дослідження в науковому та ненауковому контекстах, усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив (соціально-орієнтовані робочі зустрічі)
ПРН 18	Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Освітній процес із реалізації програми здійснюють науково-педагогічні працівники з високим рівнем наукової та професійної активності, відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами).
Матеріально-технічне забезпечення	Площа навчальних приміщень для здійснення освітнього процесу для реалізації програми, рівень забезпеченості їх комп'ютерними робочими місцями та мультимедійним обладнанням, соціально-побутова інфраструктура відповідають вимогам, що передбачені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами), і є достатніми для

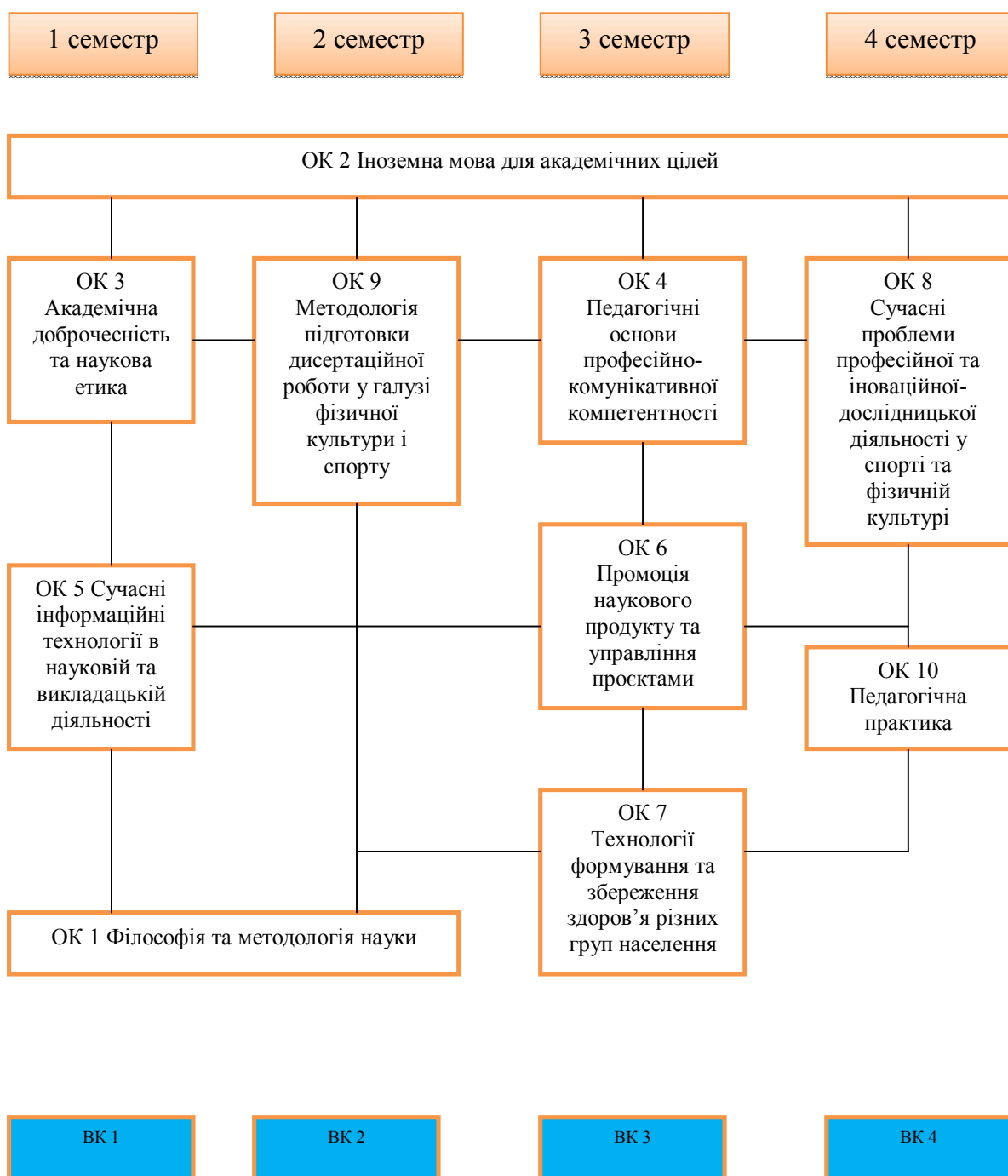
	забезпечення якості освітнього процесу
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Університет надає здобувачам доступ до інформаційних ресурсів та електронного репозитарію ВНУ імені Лесі Українки для організації наукових досліджень, безкоштовний доступ до інтернетінструментарію вченого: ORCID, Scopus, Web of Science, Google Scholar тощо, авторських розробок науково-педагогічних працівників університету, інформаційного забезпечення дистанційних форм освіти (LMS Moodle та Microsoft Teams). Офіційний веб-сайт університету: https://vnu.edu.ua Навчально-методичне забезпечення: освітньо-наукова програма, навчальний план, робочі програми навчальних дисциплін (силабуси)
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Регламентується Постановою КМУ №579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12 серпня 2015 року, а також двосторонніми договорами між ВНУ імені Лесі Українки та ЗВО-партнерами. Кожен здобувач третього рівня вищої освіти має можливість в рамках національної академічної мобільності проходити у ЗВО-партнерах окремі курси з подальшим визнанням отриманих результатів та зарахуванням кредитів.
Міжнародна кредитна мобільність	Принципи міжнародної академічної мобільності визначаються законодавством України, інших країн та міждержавними угодами. Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів навчання, що регламентується Постановою КМУ № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12 серпня 2015 року. Навчання іноземних здобувачів вищої освіти здійснюється на основі двосторонніх договорів між ВНУ імені Лесі Українки та міжнародними організаціями. У рамках програми ЄС Еразмус+ на основі двосторонніх договорів між ВНУ імені Лесі Українки та навчальними закладами країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Науковий продукт (статті, тези, доповіді, проекти, програми тощо). Атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації здобувача наукового ступеня доктора філософії.

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОНП

Код н/д (номер п/п)	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумко-вого контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти освітньої програми			
Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Філософія та методологія науки	5	залік, екзамен
ОК 2	Іноземна мова для академічних цілей	8	залік, екзамен
ОК 3	Академічна доброчесність та наукова етика	3	залік
ОК 4	Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності	3	залік
ОК 5	Сучасні інформаційні технології в науковій та викладацькій діяльності	3	залік
ОК 6	Промоція наукового продукту та управління проектами	3	залік
Цикл професійної підготовки			
ОК 7	Технології формування та збереження здоров'я різних груп населення	5	екзамен
ОК 8	Сучасні проблеми професійної та інноваційної-дослідницької діяльності у спорті та фізичній культурі	5	екзамен
ОК 9	Методологія підготовки дисертаційної роботи у галузі фізичної культури і спорту	3	екзамен
ОК 10	Педагогічна практика	6	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		44 кредити	
Цикл вибірових дисциплін			
ВК 1	Вибіркова дисципліна 1	4	залік
ВК 2	Вибіркова дисципліна 2	4	залік
ВК 3	Вибіркова дисципліна 3	4	залік
ВК 4	Вибіркова дисципліна 4	4	залік
Загальний обсяг вибірових компонент		16 кредитів	
Загальний обсяг освітньої програми		60 кредитів	

2.2. Структурно-логічна схема ОНП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти чи наукової установи, акредитованою Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Підсумкова атестація аспірантів, що повністю виконали ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт, завершується присудженням наукового ступеня доктора філософії з фізичної культури і спорту в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт із врученням диплому встановленого зразка про рівень освіти та кваліфікацію. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

**4. Матриця відповідності загальних компетентностей (ЗК)
компонентам освітньо-наукової програми**

	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	ЗК12
ОК 1	+											
ОК 2		+		+	+	+				+		
ОК 3			+		+					+		
ОК 4			+	+	+					+	+	+
ОК 5			+	+	+		+	+	+		+	
ОК 6		+			+		+	+	+			
ОК 7	+	+	+	+								
ОК 8			+	+	+	+	+	+	+		+	
ОК 9			+	+	+	+	+	+				+
ОК 10	+		+							+		+

**5. Матриця відповідності фахових компетентностей (ФК)
компонентам освітньо-наукової програми**

	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ФК 9	ФК 10	ФК 11	ФК 12	ФК 13	ФК 14
ОК 1		+												
ОК 2		+					+	+	+		+	+		+
ОК 3		+	+	+		+			+		+			+
ОК 4	+			+		+			+				+	
ОК 5	+	+	+	+	+		+	+		+				
ОК 6	+	+		+		+			+	+		+		
ОК 7	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ОК 8	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 9	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+			+
ОК 10	+						+	+						

**6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньо-наукової програми**

	П Р Н 1	П Р Н 2	П Р Н 3	П Р Н 4	П Р Н 5	П Р Н 6	П Р Н 7	П Р Н 8	П Р Н 9	П Р Н 10	П Р Н 11	П Р Н 12	П Р Н 13	П Р Н 14	П Р Н 15	П Р Н 16	П Р Н 17	П Р Н 18
ОК 1		+	+		+			+						+				
ОК 2	+					+					+		+	+			+	
ОК 3			+	+							+	+	+		+	+	+	
ОК 4	+	+		+	+									+				
ОК 5	+			+				+		+	+							
ОК 6			+	+					+				+					
ОК 7	+	+	+	+			+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
ОК 8		+	+	+			+		+	+	+	+	+		+	+	+	+
ОК 9	+		+				+	+	+	+	+		+	+	+			+
ОК 10	+		+				+	+	+		+		+	+		+	+	

Гарант освітньо-наукової програми

Альошина А. І.